

Centrul Național de Dezvoltare a
Învățământului Profesional și Tehnic

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Vertaisoppimistoiminta

Ammatillisen koulutuksen näkyvyyden edistäminen ja tietoisuuden lisääminen ammatillisen koulutuksen prosesseista

Yhteenvedon esittely

6.-7. lokakuuta 2016 Bukarestissa järjestettiin vertaisoppimistoimintaa (Peer Learning Activity, PLA) ja aiheena oli ”Ammatillisen koulutuksen näkyvyyden edistäminen ja tietoisuuden lisääminen ammatillisen koulutuksen prosesseista”: Vertaisoppimisvierailu oli osa ”Ammatillisen koulutuksen laadunvarmistus Euroopassa – Kansalliset yhteyspisteet” projektia, joka on yhteisrahoitettu Euroopan komission tuella (rajoitettu haku laadunhallinnan yhteyspisteille QANRPs – EACEA 46/2015). Vertaisoppimisvierailun organisoivat National Centre for the Development of Technical and Vocational Education and Training (joka toimii Romanian Laadunhallinnan yhteyspisteen sihteeristönä – QANRP).

Vertaisoppimisvierailu toi yhteen laadunhallinnan yhteyspisteitä, ammatillisen koulutuksen järjestäjiä, hallituksen toimijoita ja kansallista tai alueellista vastuuta ammatillisesta koulutuksesta omaavia toimijoita kahdeksasta maasta (Itävalta, Kroatia, Suomi, Kreikka, Italia, Latvia, Romania ja Slovenia), tarjoten osallistujille mahdollisuuksia jakaa tietoa ja kokemuksia käyttäen käytännön esimerkkejä ja/tai esimerkkejä koulutuspoliittisesta toimeenpanosta. [Enemmän tietoa tästä vertaisoppimistoiminnasta](#) (ohjelma, pohjapaperi, esitykset ja katsaus toiminnasta sisältäen vertaisoppimistoiminnan tulokset) on saatavilla Romanian laadunhallinnan yhteyspisteen nettisivuilta.

KOULUTUS- POLIITTISTA TAUSTAA

Eurooppalainen ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen viitekehys (EQAVET Framework) julkaistiin 2009 Euroopan Parlamentin ja Neuvoston suosituksena.

EQAVET suosituksessa kehoitetaan jäsenmaita edistämään ja valvomaan jatkuvaa parantamista ammatillisen koulutuksen järjestelmässään käyttäen laadunvarmistusta (QA) ja laadun parantamisen ympyrää. Ammatillisen koulutuksen [näkyvyydestä](#) ja [tietoisuuden lisäämisestä](#) keskusteltiin kattavasti sekä Euroopan tasolla että laajemminkin

kansainvälisellä tasolla. Erilaisten hankkeiden ja dokumenttien pohjalle esitämme keskustelunaiheiksi kuutta ulottuvuutta/näkökantaa sisältäen näkyvyyden ja tietoisuuden lisäämisen (kaikki on määritelty ja esitelty tätä vertaisoppimistoimintaa varten tehdyssä [pohjapaperissa](#)):

- Ammatillisen koulutuksen vetovoima
- Ammatillisen koulutuksen siirrettävyys tai läpäisevyys
- Kansallinen ja monikansallinen liikkuvuus ammatillisessa koulutuksessa
- Sidosryhmien osallistuminen
- Siirtymiset – pääasiassa oppilaitoksesta työelämään -siirtymä
- Kansainvälinen yhteistyö ammatillisessa koulutuksessa, ja tässä yhteydessä, laadunhallinnan yhteyspisteiden rooli

TÄRKEÄT KOULUTUS- POLIITTISET ASIAT

Tässä EQAVET vertaisoppimistoinnassa (PLA) keskitytään tunnistamaan tekijöitä, jotka voivat lisätä ammatillisen koulutuksen näkyvyyttä ja kaikkien sidosryhmien tietoisuutta ammatillisen koulutuksen tärkeydestä.

Vertaisoppimistoiminta organisoitiin kuuden yllä luetellun aiheen ja yhdeksän osallistujien esittämän tapaustutkimuksen pohjalta. Tapaustutkimuksia seurasivat ryhmäkeskustelut ja osallistujien täydentävät huomiot. Ensimmäisen päivän aikana toteutettiin vierailu, jonka tarkoituksena oli keskustella enemmän konkretian tasolla tavoista, joilla työnantajia (tässä tapauksessa, OMV Petrom, Romania) voisi osallistaa ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden lisäämiseen.

Kaikki tapaustutkimukset ja niitä seuraavat keskustelut korostavat sitä, että [näkyvyys ja vetovoima ovat keskeisiä asioita melkein kaikissa ammatillisen koulutuksen järjestelmissä, joita osallistajat edustivat](#). Kuitenkin kansallisissa ammatillisen koulutuksen järjestelmissä on eroja näiden haasteiden suhteen, mukaan lukein tavat, joilla tätä asiaa on käsitelty, sekä kunkin maan ammatillisen koulutuksen historia ja kulttuuri. Osallistajat olivat samaa mieltä joistakin **keskeisistä tekijöistä**, jotka tulee ottaa huomioon:

- ”Kaikessa on kyse opettajista” – jatkuva tarve parantaa henkilöstöressurssien laatua – pääasiassa kyse on opettajista ja kouluttajista.
- Tukea strategista visiota koskien ”vetovoimaisempi ammatillinen koulutus”-ulottuvuutta ja juurruttaa tämä kaikkiin uudistusohjelmiin ammatillisessa koulutuksessa.
- Ammatillisen koulutuksen infrastruktuurin laadun parantaminen – työpajoja, laboratorioita jne. – ja käyttämällä EU-hankkeita ja ohjelmia (pääasiassa Erasmus+)
- Edistää ”horisontaalista” yhteistyötä ammatillisten koulutuksen järjestäjien ja työnantajien välillä tarkoituksena tarjota tarkoituksenmukaisia ja yhdenmukaisia ammatillisen koulutuksen ohjelmia.
- Todellisten johtajien tukeminen ja suosiminen – esim. menestyneiden ammatillisten oppilaitosten rehtoreita.

- Läheisen ja jatkuvan suhteen säilyttäminen työmarkkinoiden tarpeiden (olemassa olevien ja tulevien) ja ammatillisesta koulutuksesta valmistuville korkean työllisyystason varmistaminen. Hyvä tapa tässä saattaa olla mahdollisuuksien luominen työpaikalla tapahtuvalle oppimiselle.
- Varmistetaan jatkuva (ja positiivinen) ammatillisen koulutuksen näkyvyys mediassa. Laaditaan mainoskampanjoita ja organisoidaan mainostapahtumia – ei ainoastaan kansallisella, vaan myös paikallisella ja alueellisella tasolla.
- Läpäisyn nostaminen – korkeakoulutukseen, mutta myös tarjoamalla muita polkuja ammatillisesta koulutuksesta valmistuville ja välttämällä umpikujia.
- Kansallisen ja kansainvälisen liikkuvuuden varmistaminen ammatillisessa koulutuksessa opiskeleville ja yleisesti, ei pidä unohtaa, että opiskelijat ovat pääkohderyhmänä mainos-/edistämishjelmille.
- Laajentaa ammatillista koulutusta: turvallisuus- ja terveystieteet, avainkompetenssit jne.
- ”Kipinää kentältä”: menestystarinoiden julkaiseminen – mukaan lukien yksilölliset tarinat – ja vierailuiden järjestäminen tarkoituksena vieraila menestyksellisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja työnantajien luona.

Tarkoituksena lisätä yhteistyötä laadunhallinnan yhteyspisteiden kesken, osallistajat ehdottivat mahdollisia aloitteita (jo olemassa olevien lisäksi – PLAt, opintovierailut, työryhmät jne.):

- Vähemmän aktiivisten laadunhallinnan yhteyspisteiden tukeminen (esimerkiksi niiden, jotka päättävät olla osallistumatta rajoitettuun hakuun) aktiivisempien yhteyspisteiden toimesta, kunnes ”kriittinen massa” aktiivisista ja näkyvistä laadunhallinnanyhteyspisteistä on saavutettu.
- Lyhytaikaisia ja teknisesti orientoituneita opintovierailuita (pieni ryhmä tai yksittäinen henkilö) laadunhallinnan yhteyspisteestä toiseen, tarkoituksena tarkkailla, kuinka tietty konkreettinen asia on otettu haltuun. Tällainen liikkuvuus saatetaan esitellä toimintana seuraavassa rajoitetussa haussa.
- Työn kierto ammatillisen koulutuksen opettajille ja kouluttajille (myös kansainvälinen).
- Yhteistyön ja kommunikaation parantaminen EQAVET nettisivujen kautta (julkisilla osa-alueilla, mutta myös osa-alueilla, jotka näkyvät vain laadunhallinnan yhteyspisteille).
- Yhteistä koulutusta Erasmus+ ohjelman kansallisten toimistojen organisoimana.
- Laadunhallinnan yhteyspisteiden toiminnan yhteissuunnittelua – tulevia askelia ja toiminnan suunnittelua yhteishankkeissa – mukaan lukien yhteiset tutkimusprojektit.
- Vertaistarkistus/vertaisarviointi laadunhallinnan yhteyspisteiden välillä sekä ulkoinen arviointi kuitenkin välttämällä kritiikkiä, joka saatetaan ottaa henkilökohtaisesti, nousi keskusteluissa voimakkaasti esiin.

JOHTOPÄÄTÖKSET VERTAISOPPIMIS- VIERAILUSTA

Ennen vertaisoppimistoimintaa on lähetetty kysely kaikille osallistujille (tarkoituksena hahmotella visio keskusteltavista aiheista ja niiden asemasta) kaikissa osallistujamaissa tarkoituksena mitata vertaisoppimistoiminnan vaikuttavuutta ja siksi osallistujia pyydettiin vastaamaan myös jälkikäteen kyselyyn.

Osallistajat toivat esiin, että tämä vertaisoppimistoiminta vastasi heidän ammatillisia ja henkilökohtaisia odotuksiaan ja he aikovat jakaa tuloksia omassa organisaatiossaan. Loppupäätelmänä on, että tätä vertaisoppimistoimintaa (ja yleisesti kaikkea vertaisoppimistoimintaa) voidaan pitää antoisana kokemuksena kaikille osanottajille, mutta vain, jos heidän näkökulmastaan aiheet ovat relevantteja ja he osallistuvat, eri sidosryhmät osallistuvat ja yhteistä aikaa on yksilö ja ryhmätyöskentelylle.